



Als dank aan alle Poolse militairen die streden voor onze vrijheid.
Gedreven zondag 28 oktober 2001 Gedenk Herdenking 1944

W podzięk dla wszystkich polskich żołnierzy, którzy walczyli za naszą wolność.
Gdzieś niedziela 28 Października 2001 Gdzieś Gedenk 1944



Jaarlijkse herdenking Pools Militair Ereveld
Vogelzanglaan
ter gelegenheid van

73 JAAR BEVRIJDING BREDA



Pools Eelhof, Vrijheidsdagboek, zondag 29 oktober 2017

Toespraak minister van veteranenzaken Jan Jozef Kasprzyk

Ziet gracieuze dames en heren!

Het is me een reuzegenot plezier dat ik bij het vrijheidsfeest mag aanwezig zijn, de jaarlijkse herdenking van de bevrijding van Breda. Deze gebeurtenis uit de tijd van de tweede oorlog roept de heldere kant van de menselijke natuur op, want de vreugde met de teruggekomenen vrijheid ging hier gepaard met zittingen van oprechte dankbaarheid voor de bevrijders.

Generaal Stanislaw Maczek beschrijft in zijn memoires het bevrijdingsmoment als volgt: *Het licht van sarnaal - de straten overal met jubelende vrouwen, blommen en flicten, en de stralende beplakt met afbeeldingen in het Pools „Dziś i jutro Wam Polacy” (Polen, nu danken jullie). Het enthousiasme stijgt naar de top toen ik de toenmalige burgemeester (...) die zich op lang naar de Duiters had schuldig gemaakt, het stadhuis binnen leidde.*

De stad wordt door de mensen geschuipen, maar ook door de bevoering. De architectuur van Breda is ontzonderlijk mooi. Wanneer we de bezienswaardigheden van Breda bezonderen, wanneer we ons in de sfeer van deze prachtige stad laten onderdompelen, dan bezonderen we nog sterker de moed die de stad voor de vernieling heeft gerad. Breda kon het lot van veel Europese steden overkamen die tijdens de oorlog met de grond gelijk werden gemaakt. De essentie van de activiteiten van generaal Maczek was de stad redden. En dat is ook beheraal gebukt.

Generaal Stanislaw Maczek behaalde veel noemenwaardige overwinningen op zijn oorlogstocht, maar het was zijn wens om in Breda te worden begraven, onder de soldaten van de 1^o Pansendivisie die geroeveld waren. Hier is hij met zijn kant gebleven.

In de Poolse traditie zijn heldenven bijzonderste plaatsen. Men zegt bij ons: *Het vaderland is de grond en de graven. Zo is dat sterke Nederlandse grond voor ons ook een stukje van Polen dat generaal Maczek na de Tweede Wereldoorlog samen met helden kunnen zien.*

De aarvoeder van de 1^o Pansendivisie plecht te zeggen dat *de Poolse soldaat niet de vrijheid van alle naties niet, maar alleen voor Polen streeft. Het Poolse bloed dat in de Nederlandse grond stiepte, gaf zijn late oogst in de vorm van vrijheid die vijftienveertig jaar na de oorlog is herwonnen. Wij Polen, wachten op deze vrijheid en voedden ons met de herinnering aan de helden van de Tweede Wereldoorlog.*

De trouw aan deze herdenking heeft ervoor gezorgd dat we onze identiteit en gemeentelijke onafhankelijkheid hebben bewaard en deze in de tijden van de revolutie van Solidariteit hebben kunnen bewijzen.

Vandaag vieten wij, vrije erfgematen van de idee waarvoor de soldaten van de Poolse gespende krachten hun bloed in het wroeten gegoten hebben, de verjaardag van de bevrijding, samen met de vrije bewoners van Breda. We roepen ons hier altijd aloud om thuis zijn, het is ons waar ik de gastheren en dames van harte voor wil danken.

Ik ben blij dat er onder ons zoals altijd veteranen uit de 1^o Pansendivisie aanwezig zijn die zijn onze helden met wie we graag voor de wereld prouken. Hier, in Breda, hebben jullie weten te bewijzen dat het in onze traditie aanwezig "gevecht voor onze vrijheid en voor die van jullie" geen lege slagzin is of is gevecht.

Gloste aan de Helden!

Ere aan de herinnering aan de Geroevelden!

Polskie obchody rocznicowe, Vogelersanglaan, 29 października 2017 r.
Eksceleńca, Weterani, Panie i Panowie, chłopcy i dziewczęta,
witamy serdecznie.

Było to powitanie naszych zagranicznych gości, między innymi
polskiego ambasadora, polskich ministrów
kultury i oraz prezydenta Wrocławia, naszego miasta partnerskiego,
z którymi łączą nas historyczne więzi.

Cieszę się, że mogę spotkać się tu dziś z Wami wszystkimi.
Mamy dzisiaj 29 października 2017 r i jak co roku w ostatnią
niedzielę października spotykamy się tutaj na obchodach
rocznicowych. Obchodach tego, że równo 75 lata temu Breda
została wyzwolona spod
niemieckiej okupacji; spod terroru nazistowskiego reżimu, który nie
oszczędzał nikogo i niczego. Który przez cztery lata trzymał tubejznych
mieszkańców w żelaznym uścisku podczas tej straszliwej II Wojny
Światowej. Czasu strachu, dyskryminacji i przemocy.

Na północy kraju o wolności można było wówczas tylko pomarzyć.
Tutaj na południu mieliśmy szczęście,
ponieważ alianci wyruszyli z Francji i przez Belgię szli w tym kierunku.
W Bredzie była to Pierwsza Polska
Dywizja Pancerna pod dowództwem Generała Maczka. Wielu
mieszkańców młodych Polaków przylątkoło to życie.

www.wroclaw.pl/obchody-rocznicowe-2017

Tutaj, na tym cmentarzu, ale również honorowym cmentarzu
wojskowym na Ethesebaan, wielu dzielnych polskich żołnierzy
znalazło swoje ostatnie miejsce spoczynku. Stoimy tu dzisiaj,
aby uczcić ich pamięć i dać wyraz naszemu szacunkowi i
wdzięczności.

13 września razem z dwójką uczniów z Nassau College byłem w
Waalre na 73. Prowincjonalnych Obchodach ku czci poległych
brabanczkich żołnierzy i bojowników ruchu oporu. Centralnym
ich tematem były „dzieci w czasie wojny”. Myślę, że ważne jest,
by upamiętniać te wydarzenia razem z naszymi dziećmi, czcić
naszą
wolność i opowiadać im o tych wydarzeniach.

Cieszę mnie fakt, że również na dzisiejszych uroczystościach
ponownie obecne są dzieci i młodzież. Stało się piękną tradycją,
że podczas odczytywania nazwisk spoczywających tu dzielnych
polskich żołnierzy składacie kwiaty na ich grobach.
Jesteśmy tu jednak nie tylko po to, by upamiętniać, ale także by
razem świętować naszą wolność.

Świętujemy wolność Bredy – od października 1944 r. możemy
znowu swobodnie decydować o naszym własnym życiu, o naszej
przyszłości. Narodowy Komitet Obchodów 4 i 5 Maja wyzwa nas
do angażowania się w sprawę wolności pod hasłem „Przekładmy
sobie wolność”. Przekazywanie oznacza oprócz
upamiętniania także dzielenie się opowieściami. O tym
ponurym okresie. Opowieściami z czasów, gdy odebrano nam
naszą wolność. Opowieściami z tamtych dni. Lecz również
dzisiaj musimy być czujni.

www.wroclaw.pl/obchody-rocznicowe-2017

Również teraz ludzie nadal codziennie walczą o wolność. Myślę tu chociażby o tych wszystkich, którzy uciekając przed okrucieństwem wojny szukają schronienia w Europie, w Holandii, w Bredzie.

Trzeba odważyć, by zabnąć głos i wyrazić swoje zdanie. Ale warto. Ważne jest, żebyśmy nie przestawali opowiadać historii. Także w realizowanym w przededniu 75. rocznicy wyzwolenia Brabancji Północnej projekcie „Crossroads Noord-Brabant” uwaga skupia się na ludziach i ich opowieściach o II Wojnie Światowej. Bo to właśnie dzielenie się historią daje nam wspólną przyszłość. Dzięki temu stajemy się czujni w nieustannej walce o wolność.

Musimy nieustannie mieć świadomość faktu, że polegli żołnierze oddali swoje życie stawiając dla nas podwaliny demokracji. Że wyzwolenie przyniosło nam więcej niż tylko wolność, swobodę poruszania się i wolność słowa. Wolność oznacza również wolność wyznania, wolność bycia tym, kim jesteś, nieograniczanie swobody drugiego człowieka, szacunek i tolerancja dla poglądów i przekonań innych osób, w tym także mniejszości.

Pokój to przywilej, którego utrzymanie wymaga wspólnego zaangażowania nas wszystkich.

Isotą wolnego społeczeństwa jest **właśnie to**, że mimo wszystkich dzielących nas różnic mamy szacunek dla drugiego człowieka.

Musimy czerpać naukę z historii.

Dlatego uważam za tak bardzo istotne, że upamiętniamy dzisiaj, jak ważną rolę w naszym życiu odegrali polscy żołnierze.

Trwam w tej chwili intensywnie prace nad utworzeniem miejsca pamięci obok Poblkiego Honorowego Cesarza Wojskowego na Etteensebaan. Będzie to miejsce uznania i upamiętnienia wkładu polskich bojowników w wyzwolenie dużej części Holandii. Gdzieś do tego, by otworzyć Centrum Pamięci Generała Maczka nastąpiło w 2019 r. Na obchody 75. rocznicy wyzwolenia południowej części Holandii.

Panie i Panowie!

Tutaj, na cmentarzu honorowym na Vogelenszanglaan, oddajemy hołd tym dzielnym polskim mężczyznom. Wkrótce, na Polskim Honorowym Cesarzu Wojskowym na Etteensebaan ponownie oddamy hołd

poległym. Co roku stoimy tu ramię w ramię, razem z weteranami, ich rodzinami i z potomkami poległych, upamiętniając wielkie zaszczytne żołnierzy z Pierwszej Polkiej Dywizji Pancerniej, którzy pod dowództwem Generała Maczka walczyli o przyszłość Bredy. Czują się zaszczycony imając razem z Państwem i razem z Wami, chłopcy i dziewczęta, uczcić pamięć tych mężczyzn. Mężczyzn, którzy przywrócili wolność mieszkańcom Bredy.

Bo wolność nigdy nie jest oczywistością.

Dołączę Państwa.